

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/199615,Nowosc-gdanskiego-IPN-ksiazka-Polityka-na-ambonie-Srodowisko-ksiezy-patriotow-w-.html>
20.05.2024, 00:07

Nowość gdańskiego IPN - książka „Polityka na ambonie. Środowisko księży «patriotów» w województwie gdańskim w latach 1950-1956”

Duża aula. Na ścianie krzyż, a tuż obok portret Bolesława Bieruta na biało-czerwonym tle. Dookoła unoszą się wycięte z papieru gołąbki pokoju. Stojący na mównicy ksiądz ogłasza: „Kościół katolicki i ludowa ojczyzna to cel pracy i życia naszego!” ...

Kim byli duchowni, którzy zdecydowali się na jawną współpracę z komunistyczną władzą? Czym się kierowali? Czy byli do tego zmuszeni, czy działali dobrowolnie? W jaki sposób godzili marksizm-leninizm z wartościami głoszonymi przez Kościół rzymskokatolicki? Jak układały się ich relacje z hierarchią kościelną? W jakim stopniu pozostawali niezależni, a w jakim musieli się podporządkować władzom partyjnym, administracyjnym i aparatowi bezpieczeństwa?

W poszukiwaniu odpowiedzi na te pytania autor - dr Jan Hlebowicz (OBBH IPN Gdańsk) kreśli portret zbiorowy księży „patriotów” z województwa gdańskiego w latach 1950-1956, ukazując grupę kilkudziesięciu kapłanów z perspektywy psychospołecznej. W analizę historyczną wplata interdyscyplinarne odwołania do psychologii i socjologii oraz uwzględnia skomplikowane warunki polityczno-ekonomiczno-społeczne, w jakich przyszło żyć i działać duchownym powiązanym z reżimem komunistycznym.

Monografia ukazała się w serii „Publikacje gdańskiego oddziału IPN”. Więcej informacji o publikacji można znaleźć na [stronie Wydawnictwa IPN](#).

